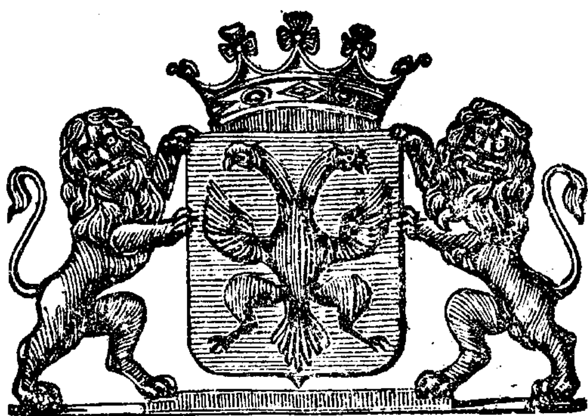
A°. 1848. N°. 163.

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag*, *Zaturdag* en *Zondag*, is *f* 5 in de drie maanden.

ZONDAG 6 AUGUSTUS.

De prijs der Advertentiën is: van een tot *vijf* regels, *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Waarom ondersteunen wij den heer DONKER *niet?*

Men heeft het ons van onderscheidene kanten euvel af genomen en ten kwade geduid, dat wij, ten minste bij deze gelegenheid, niet voor den heer DONKER partij hebben gekozen en hem op zijnen waggelenden zetel hebben bevestigd. Wij meenen aan ons zelven en aan het publick verpligt te zijn van dat gedrag rekenschap af te leggen. Vooraf echter nog éene opmerking. De *Arnhemsche Courant* heeft altijd den naam gehad van met de scherpste en puntigste wapenen te strijden, van onverbiddelijk te zijn in hare polemiek, maar wij gelooven niet dat men ooit reden gehad heeft te vermoeden dat zij ter kwader trouw was, dat zij willens en wetens gevoelens verkondigde van wier valschheid zij overtuigd was, dat zij met opzet personen hekelde, niet omdat die personen niet goed waren, maar omdat zij hare eigene lievelingen en troetelkinderen te verzorgen had. Dit is echter de wijze op welke men vroeger en ook thans weder de polemiek der *Arnhemsche Courant* zoekt in minachting te brengen. En hiertegen teekenen wij protest aan. Wij maken voor ons op de uitgebreidste wijze gebruik van het regt van kritiek dat, naar onze meening, in eenen constitutionelen staat, aan de pers toekomt, doch daarentegen kennen wij dan ook aan allen die van ons in inzigt verschillen hetzelfde regt in gelijke mate toe. Men valle ons aan op allerlei wijze: in ernst of spottend, scherp of bezadigd, in proza of in poëzij en wij zullen er ons niet over beklagen; maar wij ontzeggen aan elk het regt om onze bedoelingen verdacht te maken of onze goede trouw te verdenken. Op onfeilbaarheid maken wij geene aanspraak; ons inzigt kan verkeerd zijn, ons verstand moge bekrompen wezen maar wij maken er aanspraak op en wij vorderen het als een regt, dat men ten minste niet aan onze *opregtheid* twijfele. Een man van eer mag niemand voor een schurk houden, zoolang hij geene bewijzen heeft, dat hij een schurk *is.* Begint men met zijne tegenpartij voor oneerlijk uit te maken, dan handelt men gelijk ROBERT MACAIRE: »*Je ferai d'abord observer que Monsieur* * * * *est un polisson.*"

Onze polemiek is, zegt men, *persoonlijk.* Alle polemiek is persoonlijk, omdat men niet tot de meeningen en de handelingen van den persoon kan geraken zonder zijnen individu te raken. De persoon is het stelsel niet, maar in den persoon is het stelsel vervat en, al noemde men ook nimmer eenen naam, zoodra men voortdurend de handelingen van eenen persoon laakt en berispt, strijdt men ook tegen zijnen persoon, want men bewijst dan dat de handelingen *van dien persoon* verkeerd zijn, dat dus *die persoon* moet verwijderd worden. Zoo ook bij ons; wanneer wij personen aanvallen, wanneer wij andere personen in hunne plaats wenschen te zien; het is omdat wij meenen dat die *andere personen* beter dan deze personen zouden doen. Is men dit niet met ons eens, meent men dat deze even goed of beter zijn, zoo is dit verschil van meening en inzigt, dat door kracht van redenen moet uitgemaakt worden, maar waarbij geen der partijen bevoegd is de andere van verachtelijke bij-oogmerken of *arrière-pensées* te betichten.

Om van de theorie tot de toepassing over te gaan: waarom blijft de *Arnhemsche Courant* voortdurend den heer DONKER-CURTIUS en het ministerie »Burgerlijken Zin" bestrijden, terwijl zoovele andere organen der pers zich aan den heer DONKER-CURTIUS en den »Burgerlijken Zin" hebben aangesloten? Wij zouden ons kunnen vergenoegen met te zeggen: Omdat wij in den heer DONKER en den »Burgerlijken »Zin" zien, wat de anderen er niet in zien; of, juister misschien: Omdat wij in den heer DONKER en den »Burgerlijken Zin" *niet* zien, wat anderen er in zien. Maar wij zullen de redenen blootleggen, *waarom* wij in dien »Burgerlijken Zin" zooveel heils niet kunnen zien.

Wij houden den heer DONKER voor een opregt en vrijzinnig man; wij zullen nooit vergeten dat de heer DONKER hier te lande een der eersten is geweest om vrij en rond, in eenen tijd dat men met zulke eigenschappen, zonder dat er iets bijkwam, zeer moeijelijk carrière maakte, zijne stem voor de liberale beginselen te verheffen en zich niet liet ontmoedigen omdat die stem geen weerklank vond, maar hem integendeel aan al de plagen der lasterende, schijnheilige, femelende en kwezelende tongen blootstelde, die overal en ten allen tijde dengene bezwadderen, die anders durft spreken en doen dan Jan Alleman spreekt en doet. Wij zullen inzonderheid nooit de groote verdiensten vergeten die de heer DONKER zich jegens de vrije pers verworven heeft, door zoo menig krachtig en schitterend woord, uit het hart opgeweld, en dat zelfs op hen indruk maakte die niet tot vrijzinnigheid geneigd waren. De *Arnhemsche Courant* in het bijzonder kan minder dan eenig ander blad zich van de herinneringen losmaken die haar aan den heer DONKER verbinden; zij *mag* en zij *wil* het niet. Wij verklaren zulks hier luide en ten aanhoore van het geheele Nederlandsche publiek, omdat wij niet willen dat men zou onderstellen dat wij tegen den heer DONKER eenige vete, bijzonderen wrok of animositeit koesterden. Integendeel: wij achten den heer DONKER als individu hoog; wij gelooven ook nu nog aan zijne liberaliteit; wij zouden, ook bij eene zamenstelling van het kabinet in onzen zin, den heer DONKER met blijdschap daarin zich met eene portefeuille zien belasten, maar wij meenen dat wij, als publicisten verpligt zijn ons niet aan de eischen der polemiek te onttrekken en uit bijzondere hoogachting personen te sparen, die wij, voor de taak die zij op zich hebben genomen, onberekend gelooven.

Wij leven thans — en dit prente men zich diep in het gemoed — in eenen *buitengewonen* tijd, wiens weêrga in Europa zelden of nooit gezien is. Aan alle kanten omringen ons gistende en brandbare stoffen; nieuwe behoeften openbaren zich, waarvoor de tegenwoordige vormen niet toereiken. Europa ondervindt de barensweeën van den geboren wordende tijd, van welken niemand met zekerheid zeggen kan wat hij wil en werwaarts hij ons voeren zal. Voor zulk eenen *buitengewonen* tijd heeft men *buitengewone* menschen noodig, en, wij erkennen het rondborstig, zulk een *buitengewoon* mensch, als wij thans noodig hebben, is de heer DONKER, naar ons gevoelen, niet. De heer DONKER zou in gewone tijden een goed constitutioneel minister zijn, maar hij is niet de man om staten te reorganiseren, natiën te regenereren en revolutiën te breidelen. Dat de heer DONKER hiervoor de man niet is blijkt uit zijne geheele vroegere loopbaan; het is thans op nieuw en duidelijker dan ooit te voren gebleken. Laat ons de geschiedenis van het ministerie DONKER nagaan.

Het eerste bewijs van de onberekendheid des heeren DONKER vinden wij in zijn gedrag vóór en gedurende de SCHIMMELPENNINCKsche periode. Gezeten in de commissie door den Koning geroepen om hem voor te lichten over hetgeen in de toenmalige omstandigheden te doen stond, besluit de heer DONKER, zich met zijne vier medeleden tot een ministerie te formeren, dat, met een paar medeleden voor de vacante portefeuilles,

de regering zou opnemen. THORBECKE, LUZAC, DONKER, DE KEMPENAER en STORM waren goed klinkende namen, goed klinkend vooral wanneer men wist dat zij een geheel vormden, goed klinkend vooral door den naam des voorzitters, omdat de geheele politieke loopbaan van den heer THORBECKE en zijne antecedenten reeds een volledig programma waren. Met THORBECKE wist men dat er zou *doorgetast* worden, dat er *goed* en *spoedig* zou gehandeld worden. En wat gebeurt? Plotseling verschijnt er een persoonaadje op het tooneel, aan wien niemand dacht, die men ter naauwernood kende, die althans op geenerlei antecedenten kon wijzen, dan dat hij de zoon zijns vaders was. Hierop wordt de commissie naar huis gezonden; een onvolledig ministerie onder een allerongerijmdst programma zamengeflandst en......de heer DONKER laat zich verleiden aan deze goochelarij medepligtig te zijn en door zijne populariteit aan het ministerie eene tint te geven en het publiek in den waan te brengen, dat er iets wezenlijks aan den gang was. Dit was de eerste en eene zeer grove misslag. De heer DONKER laat den heer THORBECKE varen, die, vooral op dat oogenblik, een *beginsel* vertegenwoordigde, om zich aan eenen SCHIMMELPENNINCK vast te klampen die zich op niets kon beroepen dan op zijne Engelsche ziekte. De heer DONKER beging dus eene dubbele feil; hij toonde dat hij òf zeer *zwak*, òf zeer *kortzigtig* was; misschien was hij beide.

Eenmaal in de netten van het SCHIMMELPENNINCKsche ministerie verward, moest de heer DONKER onder de vlag »Britsche constitutie" mede varen en na zes weken mede gedobberd te hebben, komt het eensklaps uit, dat de kommandant en scheepsofficieren het niet over den koers eens waren, iets wat zij, zoo zij er over gesproken hadden, reeds in het eerste half uur hadden moeten bemerken. Dit was de tweede feil van den heer DONKER.

Na zich van de besmetting der Engelsche ziekte los te hebben gemaakt, stelt de heer DONKER voor, (de zes weken zijner SCHIMMELPENNINCKsche uitspatting als *folies de ma jeunesse* beschouwende), het met wat »Burgerlijken Zin" te beproeven. Weder gaan er eenige weken te loor en nu bevalt eindelijk het ministerie van een eigen ontwerp van grondwet, natuurlijk nu behoorlijk naar het nieuwe model gefatsoeneerd. En hoe is dat ontwerp? Wij zullen ons niet beroepen op de beschouwingen die wij zelven van dat ontwerp gegeven hebben en waarin wij, — scherp misschien, maar wij meenen in geenen deele onjuist — op de vele leemten en achterwaardsche strekking van het stuk hebben opmerkzaam gemaakt, maar wij willen eenvoudig des ministers eigene veroordeeling aanhalen: »Ik had gehoopt niet op onbepaalde goedkeuring, maar op ondersteuning en medewerking. *In die hoop heb ik mij bedrogen gevonden.*" Wat bewees dit? dat het ministerie niet den juisten toon had aangeslagen; dat het ministerie niet bij magte was zich die deelneming, dat vertrouwen bij het publiek te bezorgen, zonder welke geene regering gedijen kan, vooral niet in eenen zoo stormachtigen tijd als deze. En wat zulks nog meerder bewees was dat het ministerie Burgerlijken Zin, om steun te vinden, zich verpligt zag de Tweede Kamer, als wier antagonist het was opgetreden, te liefkozen, van zijn vertrouwen »op *deze* vergadering" te spreken en zich zelve geluk te wenschen met de overeenstemming en de eensgezindheid tusschen deze vergadering en de Burgerlijke Zin-mannen en dat op het eigen oogenblik, dat die Kamer van hare minachting en ongezindheid tot medewerking aan het ministerie de sprekendste bewijzen gaf.

Wanneer dit geene zwakheden zijn, zoo weten wij niet wien men voortaan ooit weder zwak zou noemen.

Wij zullen niet uitweiden over de tegenstrijdigheid van het ministerie DONKER dat *zegt* »bezuiniging door »vereenvoudiging" te willen en ondertusschen de begrooting met eenige millioenen verhoogt en belastingen op inkomsten en bezittingen uitschrijft, maar wij willen ten slotte nog slechts dit vragen, of men eenig vertrouwen op een bestuurder kan hebben, die zelf erkent, dat al zijne regeerkunst bestond in het vermoeden op de onmogelijke vermenging en ondersteuning van de meest vijandige, uiteënloopende en onvereenigbare bestanddeelen?

En hier zullen wij onze verantwoording sluiten. Wij hebben nogmaals rijpelijk en in gemoede de zaak overdacht, en wij komen nogmaals tot dezelfde conclusie: Noch de heer DONKER, noch de andere ministers van den »Burgerlijken Zin" zijn de geschikte mannen, om in eenen revolutionnairen tijd te hervormen, zonder reactionnair of revolutionnair te zijn. Thans vooral hebben wij iemand noodig die genoeg kracht in zich zelven heeft om te weten wat hij wil en wat hij wil ten uitvoer te brengen en die geene vijf maanden noodig heeft om — *niets* tot stand te brengen.

Buitenlandsche berigten.

RUSLAND.

St. Petersburg, *26 juli*. Eene poging, om eene omwenteling tot stand te brengen, die eenige weken geleden allhier beproefd is, wordt door de *Bresl. Ztg.* volgenderwijze verhaald: De eenige zoon van het voormalig lid van den raad te Wlodzimerz in Polen, genaamd *Stanizewski*, had zich vroeger aan revolutionaire woelingen schuldig gemaakt, doch had het geluk te ontkomen; zijn grijze vader en zijne zuster, die zijne schuilplaats niet wilden verraden, ondergingen daarvoor de knoetstraf en werden naar Siberië gebannen. Daarop moet de zoon het gewaagd hebben tot in de omstreken van Petersburg te komen, en zich daar eenen aanhang te vormen. Uit eene latere instructie is gebleken, dat niet minder dan 1400 vermetele jongelieden zich met hem verbonden, om den Keizer steeds in het oog te houden, ten einde hem, bij eene gunstige gelegenheid gevangen te nemen en de knoetstraf te doen ondergaan, welke hij zoo tallooze malen aan anderen heeft doen toedeelen. Daar vele leden van de eerste Russische familien in het komplot betrokken waren, zoo was de uitvoering, te meer dewijl reeds lang te Petersburg zekere gisting heerschte, in geenendeele als eene onmogelijkheid te beschouwen. Bij gelegenheid van eenen bij nacht te verwekken brand, waarbij de Keizer de gewoonte heeft, steeds met slechts weinige officieren van zijn huis, in persoon te verschijnen, moest de onderneming ten uitvoer worden gebragt. Gelukkig werd het plan tijdig genoeg verraden, doch het gelukte den aanlegger en den voornaamsten medepligtige zich uit de voeten te maken. Meer dan 7000 personen moeten in de zaak betrokken zijn, maar ten aanzien van deze geene genoegzame bewijzen van schuld bestaan, om hen te doen straffen. Op de gevangenneming van *Stanizewski* is eene belooning van 10,000 zilverroebels gesteld.

DUITSCHLAND.

Weenen, *31 juli*. Men meldt, dat een koerier uit Inspruck het berigt aangebragt heeft, dat *de Keizer niet terugkeeren zal*. Dadelijk hierop moet in den Rijksdag besloten zijn, afgevaardigden van alle natiën naar den Keizer te zenden, en hem tot den terugkeer te bewegen, en hem te kennen te geven, dat in geval van weigering zijne kroon als vacant zal beschouwd worden.

ENGELAND.

Londen, *2 aug*. Uit Dublin heeft men per electrische telegraaf tijdingen ontvangen tot gisteren avond. Volgens dezelve had *Smith O'Brien* zijn hoofdkwartier te Killcash, nabij Slievenamon; hij had tusschen de 3000 en 4000 aanhangers bij zich. De stedehouder heeft bij proclamatie een iegelijk gewaarschuwd tegen het herbergen van den aanvoerder der rebellen, of het hem behulpzaam zijn in te ontvlugten, op straffe van hoog verraad. Dr. *Cane* is te Kilkenny gearresteerd. Men gelooft algemeen, dat *Meagher* het land heeft verlaten. De rust blijft overal ongestoord.

— Te Liverpool blijft alles rustig, dank hebben de gepaste maatregelen der autoriteiten, die thans blijken in geenen deele overtollig te zijn geweest, want men heeft de geschreven bewijzen, dat de Iersche partij daar ter stede bevelen was wachtende, om de stad op onderscheidene punten in brand te steken, de straten te barrikaderen en het uiterste te wagen.

FRANKRIJK.

Parijs, *2 aug*. De zitting van heden der Nationale Vergadering werd geheel besteed aan de beraadslaging over het eerste artikel van het wetsontwerp op de hypothekaire schuldvorderingen. Aanvankelijk scheen het, dat de heer *Goudchaux* eene kabinets-kwestie van zijn wets-ontwerp maakte; doch toen de heer *de Larochejaquelein* den minister daaromtrent eene duidelijke verklaring afvroeg, antwoordde de heer *Goudchaux*, dat het verdere behoud der portefeuille van Finantiën afhing van de aanneming van het *geheel* zijner finantiële plannen, maar niet van een afzonderlijk wetsontwerp. Na eene langdurige discussie werd het eerste artikel, met eene meerderheid van slechts 39 stemmen, aangenomen. Ten zes ure werd de zitting opgeheven. Morgen zal de Vergadering het rapport hooren van de commissie van onderzoek, ingesteld ter zake van de gebeurtenissen van den 15den mei en de dagen van juni.

— De prefect van politie heeft in eene proclamatie aan de inwoners van Parijs medegedeeld, dat het geheele aantal gesneuvelden, hetzij van de opstandelingen, hetzij van hunne bestrijders, met inbegrip van hen die in de hospitalen zijn overleden, bedraagt 1380.

De gevangenissen van Parijs bevatteden den 24sten juli 3282 gewone gevangenen, welk getal den 30sten was verminderd tot 3219. Het aantal gevangene opstandelingen bedraagt 9225.

— Gisteren zijn de bureaux tot hunne maandelijksche organisatie overgegaan. Deze gebeurtenis heeft aan eene nieuwe parlementaire partij gelegenheid gegeven om hare krachten te beproeven. Men weet, dat zich eenigen tijd na de opening der Nationale Vergadering, twee groote vereenigingen hadden gevormd; de eene hield hare zittingen in de straat Poitiers, de andere in het Palais National. Deze laatste, schoon minder talrijk en luide de bedoeling te kennen gevende om de uitvoerende commissie te ondersteunen, werd echter spoedig verdeeld. Eene aanzienlijke fractie, bevattende bijna de helft harer leden (en waarvan de heeren *Marrast*, *Garnier Pagès* en *Pagnerre* deel uitmaakten) scheurde er zich van los en ging zitting houden in het instituut, onder de benaming van *Verzoenende partij*. De andere fractie, onder voorzitterschap van den heer *Glais-Bizoin*, bleef hare vergaderingen houden in het Palais National, vastberaden om voortaan met kracht en eensgezindheid te handelen. Desniettemin schijnt ook daar de tweedragt zich vertoond te hebben; want de meest heethoofdige leden dezer vereeniging hebben een nieuw genootschap gevormd, genaamd de *zuivere* of *volstrekte democraten*; het heeft den heer *Audry de Puyraveau* tot honorairen en den heer *Guinaud* tot effectiven president benoemd; bovendien heeft het eene soort van committé tot besturing der werkzaamheden benoemd; de heer *Caussidière* is daar lid van.

ITALIE.

Rome, *31 juli*. Uit Milaan schrijft men van den 29sten, dat den dag te voren eene deputatie van daar vertrokken was, om Frankrijks hulp in te roepen.

— Het gerucht blijft nog steeds aanhouden, dat de Sardinische troepen Peschiera verlaten hadden en deze vesting op nieuw door de Oostenrijkers bezet werd.

— Tot op den 26sten waren te Verona reeds 2000 Piemontesche gevangenen aangekomen. Op den 27sten wachtte men er nog 3000.

— Volgens officiële berigten had het tweede Oostenrijksche legerkorps bij Volta, in den avond van den 26sten en in den ochtend van den 27sten, twee hevige, maar zegerijke gevechten te doorstaan. Volgens die berigten moet het Piemontesche leger tot naar Cremona teruggetrokken zijn en met drift vervolgd worden.

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, *4 aug*. Het *Journal de la Haye* berigt heden avond, dat op het oogenblik dat het ter perse wordt gelegd, het verneemt dat de heer *Donker-Curtius* zou besloten hebben aan het minis-

terie te blijven. Het haast zich dat berigt mede te deelen, zonder voor de echtheid daarvan in te staan.

— Ook morgen zullen de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal wederom het onderzoek voortzetten over de ontwerpen van wet, strekkende tot herziening der grondwet.

— Heden middag ten twee ure hebben HH. Exc. de ministers eene vergadering gehouden, die tot omstreeks vijf ure geduurd heeft, Z. Exc. de tijdelijke minister van Justitie heeft ook aan die vergadering deel genomen.

Leeuwarden, *2 aug*. De aardappelenziekte heeft zich heláas sedert de laatste dagen in de provincie zoodanig verergerd, dat de berigten dienaangaande steeds bedroevender luiden en men niet zonder vrees den oogst verbeidt. Dit verspreidt over alles een treurigen tint en doet velen met angst den winter te gemoet zien; te meer daar de tevredene kalmte ten gevolge der hoop, die menigeen sedert de laatste maanden op eenige werkelijke verbetering in den toestand van het vaderland bezielde, voor wantrouwen en spanning heeft plaats gemaakt, vooral nadat het ongeloofiijke berigt hier verspreid is geworden, dat de Eerste Kamer der Staten-Generaal, uit redenen, die op dit oogenblik althans hoogst onstaatkundig zijn, een doortastend bewijs heeft gegeven, dat zij zich noch met de zoo algemeen geopenbaarde wenschen des volks, noch met de zienswijze van het huidige ministerie konde vereenigen. Zelfs zeer bezadigde lieden, die, te regte of te onregte, wel eens tot de behoudende partij gezegd worden te behooren, komen er openlijk vooruit, dat de Eerste Kamer een hoogst gevaarlijk spel speelt; zoodat men ook in dit gewest, hoe langer hoe meer, naar een einde van den tegenwoordigen onzekeren toestand haakt. (*A. C.*)

Maastricht, *2 aug*. Zoo als blijkt uit het antwoord der regering op het adres van den stedelijken raad, is het bewind voornemens zijn gezag in het hertogdom Limburg te handhaven. Wij meenen ook uit eene goede bron te weten, dat de minister *Lightenveldt* in dienzelfden geest ijverig werkt. Er worden troepen-versterkingen naar Limburg gezonden. Eerstdaags zullen 600 man te Venlo en Roermond aankomen. Binnen acht dagen zullen de miliciens van al de dépôts in de provincie komen en een bataillon Maastricht binnentrekken. Men ziet dus dat de Koning zijn regt wil handhaven. En de separatisten, in plaats van Limburg te verligten, hebben bijna deszelfs lasten vermeerderd. Dit is een van de eerste weldaden van hunne pogingen. God weet wat ons nog te wachten staat, maar wat er ook gebeure, de regering zal Limburg niet overlaten aan de luimen van de woelgeesten, noch gedoogen, dat dit land bij Duitschland gevoegd worde anders dan door geweld van wapenen. De eer van uen vorst die regeert is er mede gemoeid.

Ten onregte is gemeld, dat ook de heer *Schoenmaeckers* tegenwoordig is geweest bij de conferentie op het kasteel van Vaeshartelt. Alleen de baron *Scherpenzeel Heusch* was door den minister *Lightenveldt* ontboden. Zondag heeft deze conferentie plaats gehad, waarin de minister alleen bedoelde, aan den heer *Scherpenzeel* te verklaren, zonder in hem iets anders dan een partij-hoofd te zien, dat de regering voornemens was, haar regt in Limburg tot op het uiterste te handhaven; dat eene mobiele kolonne was gevormd, om de rust te herstellen en de belastingen te innen; dat deze kolonne overal waar zulks noodig was met kracht te werk zoude gaan; dat hij den heer *Scherpenzeel* uitnoodigde de inwoners tot onderwerping aan te manen en dat indien er bloed mogt stroomen dat voor zijne verantwoording was. Hierop heeft de heer *Scherpenzeel* zijne vredelievende bedoelingen betuigd en beloofd in den bedoelden zin te zullen handelen.

Sedert eenige dagen spreekt men van Belgische troepen, die in den omtrek van Maastricht zouden verschijnen; men verzekerde, dat de minister van Oorlog bij eene circulaire aan de burgemeesters van de omliggende plaatsen gevraagd had hoevele manschappen en paarden elk konde verblijf geven. Volgens de inlichtingen, die ons uit Tongeren geworden, is het waar, dat deze vraag gedaan is aan de gemeenten en dat eerstdaags twee regimenten zijn aangewezen, om zich naar de grenzen van het hertogdom Limburg te begeven zoodra er sprake was, dat Duitsche troepen daarheen gezonden zouden worden. (*J. d. L.*)

[illegible], *5 augustus*.

In het buitengewone nommer van ons *Bijblad* van woensdag ll. hebben wij medegedeeld het vervolg en slot van het antwoord der regering op de bedenkingen der Tweede Kamer ten aanzien van het ontwerp tot herziening der grondwet met de daarbij behoorende nota's.

In het nommer van donderdag hebben wij medegedeeld: 1. *De Eerste Kamer*. 2 Binnenlandsche berigten: *Brief van den heer* Donker-Curtius *aan den Koning; adres van eenige Haagsche burgers; openbaringen uit de Eerste Kamer; zelfs de* Utrechtsche Courant *bedankt voor het geeselen; de Tweede Kamer zet zich tot de dupliek.; resolutie van den Min. v. Fin. over brieven-correspondentie; de heer* Kalkoven *die ruim 52 jaren burgemeester is geweest sterft; luisterrijk feest den 28sten augustus te Groningen te houden*. 3. Limburgsche zaken: het *Journal du Limbourg*. 4. Buitenlandsche berigten. 5. Laatste berigten.

— In het nommer van ons *Bijblad* van heden hebben wij medegedeeld: 1. *Het ministerieël rapport*. 2. Binnenlandsche berigten: *Voortdurende weifeling van den heer* Donker; *troost-adres uit Amsterdam; vervolg der openbaringen uit de Eerste Kamer; uit Groningen meldt men dat daar zondag ll. een legio witte vlinders zijn gepasseerd, koers zettende naar het zuiden; programma van het Keulsche Dom-feest*. 3. Limburgsche zaken. 4. Buitenlandsche berigten. 5. Laatste berigten.

Particuliere Correspondentie.

's Gravenhage, *4 aug*. Onze vriend *Donker* geeft dezer dagen veel te spreken en te schrijven. Zijne klagt aan den Koning over de handelwijze der Kamer van »rijp beraad" en »bedaard overleg" maakt de tongen los. Ik kan mij met dien brief nog niet goed vereenigen. Vooreerst zie ik nog geene reden om de zaak zoo hoog op te nemen, doch, *wanneer* men ze zoo hoog opneemt, maak er dan ook in Godsnaam in eens, op de eene of andere wijze, een einde aan. Nu heet het weder dat men naar *Lighteveldt* moet wachten, maar wat kan *Lighteveldt* beslissen over hetgeen *Donker* doen moet? *Donker* zit vooralsnog tusschen de twee stoelen aan de knoopen van zijnen rok te tellen *blijven?* of *niet* blijven? en bepeinzende:

Whether 't is nobler in the mind, to suffer
The slings and arrows of outrageous fortune,
Or to take arms against a sea of troubles,
And, by opposing, end them?

Ondertusschen gaat men van alle kanten nog steeds vlijtig voort hem te bejeremiëren. Beklaagd te worden heeft wel zijnen aangenamen kant, maar van eene andere zijde, zou ik er toch niet op gesteld zijn. Door al dat geweeklaag en die zoete woordjes, geeft men hem nu wel wat van een klein jongetje dat zijn hoofdje heeft gestooten en naar wien nu vader, moeder, ooms en tantes, baker en kindermeid komen toeloopen en om strijd roepen: »Arme jongen! hebje je hoofdje gestooten! Die stoute tafel! Kom maar hier dan zullen we het gaauw afkussen." Ik weet niet of het op anderen ook dien indruk heeft gemaakt, maar ik kan waarlijk al die *troosters* niet zonder lagchen aanzien. En toch spijt het mij, dat *Donker* in dien tusschen-hemel-en-aarde toestand geraakt is, want het *fond* is toch goed bij hem en ik had hem een ander lot toegedacht dan over die Eerste Kamer te struikelen. Maar zoo gaat het; men wordt eerder overreden door een' aschkar dan door een fatsoenlijk rijtuig.

A propos hoe vond gij dien inval van het *Handelsblad* en de *Nieuwe Rotterdamsche* om te zeggen, dat *van Rappard* zich bij de stemming over het tweede wets-ontwerp »uit delicatesse" verwijderd had? *Uit delicatesse!* zou het een steek zijn?

Wat zotte houding nu weder ten opzigte van Limburg! Het is per euphemismum dat ik die uitdrukking bezig, want *zot* is eigenlijk het woord niet. Zij (namelijk de ministers) moeten er dan ook in het committé danig langs gehad hebben. Er moeten harde waarheden gezegd zijn en iemand zeide mij zelfs, dat het er »onstuimig" was toegegaan. Nu, het is niets meer dan zij verdienen. Eerst beveelt *Burgerlijke Zin* de benoeming van twee gedeputeerden voor de Frankforter Nationale Vergadering, erkent dus deze revolutionnaire, als een paddestoel in éénen nacht opgeschotene, magt en geeft zich daardoor den schijn hare besluiten te zullen gehoorzamen. Daarop wil men het uithangen der Duitsche vlag niet toestaan dan ten gevolge eener bijzondere vergunning en nu schijnt het weder, dat men in de scheiding niet wil berusten. Men vertelt hier dat Frankrijk en Engeland aan onze regering zouden geraden hebben te protesteren tegen het besluit der Frankforter Nationale Vergadering; dat, wanneer het op vechten met Duitschland aankwam, zij de zaak voor ons zouden opnemen en dat zij de afscheiding als een *casus belli* zouden beschouwen. Ik geef u het gerucht zoo als ik het gehoord heb; ik voor mij houd het voor een sprookje, want dat Frankrijk en Engeland — begrijp eens, een verbond tusschen *Cavaignac* en *Victoria*! — met Duitschland zouden gaan oorlogen om dat lapje gronds langs de Maas, is moeijelijk te gelooven en zwaar te begrijpen, hoewel ik erken dat ik Limburg niet gaarne zou zien verhannekemaaijen.

Heb ik niet wel eens gehoord dat onze minister van Binnenlandsche Zaken, — Rijks-advocaat en vertegenwoordiger der Provinciale Staten, — bij u te lande voor »welsprekend" doorging? dan moet de man hier magtig veranderd zijn, want ik heb nog niets welsprekends uit zijnen mond gehoord. Ik heb hem dien taaijen speech bij den ijzeren WILLEM hooren houden — neen wacht eens, niet *hooren* houden, want het publiek mogt er niet bij, maar ik heb het gelezen in de officiële *Staats-Courant* — en ik heb er kippenvel van gekregen uit ergernis. Wat, zoo'n overheerlijk onderwerp zóó te verbrodde len! Bij het beeld van Prins WILLEM niets voor den dag te weten te brengen dan een allerbanaalst hof-compliment. Dat er stroop zou gepresenteerd worden, had ik wel gedacht, maar toch zoo een lepel vol gemeene boerenstroop — neen, daar was ik niet op verdacht. En dat bij zulk eene gelegenheid, daar zoo heerlijk partij van was te trekken geweest! De tijdsomstandigheden, het *entourage*, zoo als wij schilders zeggen, de naneef-*Koning* tegenover den voorvader-*Prins*, de Koning-*hervormer*, (kon het ooit fraaijer) bij het beeld van den Prins-*opstandeling*, hier, zoo ooit, hadden er woorden uit het hart tot het hart moeten gesproken worden, die dieper indruk hadden achtergelaten dan van het ontbijt tot het middagmaal. Niets van dit alles. Woorden koud en kil als ijs. Niet ééne verhevene gedachte, niet één enkel woord uit het diepste des gemoeds opgeweld, zelfs niet eens het meest alledaagsche redenaars-instinct dat van de omstandigheden en de coïncidentiën partij weet te trekken om zich tot enthousiasme, al is het dan ook slechts *kunst*-enthousiasme, op te winden. Zelfs dàt niet. Een strijkaadje, een »onderdanige dienaar" en daarmede uit. »Maar ik heb ééne bede. Vergun mij dat ik »haar uitspreke:" Noem nooit iemand welsprekend, amice, vóór hij de proef heeft doorgestaan en die niet, bij eene *waarlijk* plegtige gelegenheid, phrásen scandeert, misschien zuiver als water, maar óók even kleur- en smaak-loos. Zie, ik zou den man alles kunnen vergeven, tot zijne adjuncten toe — maar dat hij mij het beeld van den Eersten *Willem* bedorven heeft, — dat vergeef ik hem nooit ofte nimmer. Het effect is voor mij geheel weg; de illusie is verdwenen; als ik dien ijzeren *Willem* voorbijga rijst onwillekeurig tevens bij mij de herinnering op aan den versteenden redenaar met zijne versteenende woorden. Boe! wat een gewaarwording als den gloed uwer geestdrift zoo eensklaps door een ijsbad verstijfd wordt!

Het spijt mij altijd als ik zie hoe onze vriend *Dirk* zich al dieper en dieper in dat wespennest inwerkt. Hoewel ik hem voor zijne zonden wel eene goede penitentie wil opleggen, heb ik toch nog altijd een oud zwak voor hem. Hij is het *hoofd* van het ministerie ja, en daarom moeten ook alle slagen op hem nederkomen; maar gij weet wel hoe het met die *hoofden* gaat. De man is ook het *hoofd* van het huisgezin, zoo als de wettelijke fictie wil, maar het arme hoofd moet altijd volgen zoo als de *nek* wil draaijen, en zoo gaat het hier ook. Als het hoofd op eenen anderen nek stond zou het niet zoo naar alle windstreken worden gedraaid. Ik stem u toe, dat èn *hoofd* èn *nek* niet goed op den romp passen, en dat het geheel noch »welgevormd" nog afgewerkt is.

Adio. Binnen kort zal het geschagcher over de regten en bevoegdheden van het Nederlandsche landskind eerst voor goed beginnen; tot dien tijd, wèl te rusten.

Ingezonden Stukken.

Aan de Eerste Kamer der Staten-Generaal de dankbare Beulen van Nederland.

EDEL MOGENDE HEEREN!

Onverwinlijk bolwerk van den troon! Zoo hebt gij dan, in uwe goedertierenheid en wijsheid, de roemruchtige beulenfamilie van Nederland in uwe bescherming genomen tegen het snoodste vandalisme! Eer en lof en dank worden u daarvoor toegebragt door ons, meesters van den scherpen zwaarde, door onze nakomelingen tot in de verste toekomst, en door alle warme beulenvrienden!

De Vandalen, die de edele geeselroeden en de heerlijke brandijzers wilden vernietigen! Gij hebt ze gestuit in hunnen tuimelgeest; gij hebt de eer van het land, de wellust van alle opregte beulen gered. Draagt Rusland geen roem op zijn nationalen knoet? Turkije op de geschondene voetzolen zijner onderdanen en de prachtige empaleering? En zou Nederland dan niet bogen op zijne echt nationale geeselroeden en de gloeijende brandijzers?

Hah! de eerlooze schelmen, die ons reeds in hun vuistje uitlachten, en meenden aan onze regtbedeelende handen te ontsnappen! Gij levert hunne ontbloote ruggen op nieuw aan ons over. Lof en dank zij u, voor dat bewijs uwer goedheid, toegebragt! Moge het gekerm en gegil der patienten in uwe edelmogende ooren klinken als de liefelijkste muzijk! Moge de walm van het geblakerde menschenvleesch, u ter eere, als een dankbaar wierookoffer opstijgen, en als de geurigste specerij uwe edelmogende neusgaten streelen!

Gij beseftet, dat elke geesel- en brand-dag voor alle opregte beulen een feestdag is; dan trakteren wij vrouw en kind en vergasten ons zelven. Het kan er dan op overschieten, op het geeselloon van *f*12. En die feestdagen hadden Vandalen ons willen ontrooven! Gij hebt ons gered; gij hebt u betoond als ware beulenvrienden!

En voor het goede volk is het dan mede een feestdag; oud en jong komt uitloopen om ons aan het werk te zien, in al onze pracht. Ook die vreugde hebt gij voor het goede volk behouden; het heerlijk, hartverheffend schouwspel van een broeder en natuurgenoot den blooten rug met bloedige geeselstriemen te zien overdekken en met gloeijend ijzer te zien branden. Het goede volk, dat zoo gezet is op het Behoud zijner oude eerwaardige instellingen! welk eene schoone vergoeding geniet het niet voor zijne ontberingen? Ach, in eigen huis geniet het nooit of nimmer den geur van gebraden vleesch; gij handhaaft ons in ons edel beroep om hun dat genot op de openbare markten te verschaffen.

Hoe zullen wij u genoeg onze dankbaarheid betoonen? — Wij weten, dat gij steeds getrouwelijk onze voorstellingen bijwoont; wij zullen ons beijve-

ren u, onze beschermers, te voldoen. Hoe hunkeren wij naar den dag, dat het lot één uwer in onze handen wierp. Dan zouden wij u al de kracht onzer dankbaarheid doen gevoelen. Zielverrukkend is de gedachte, dat die dag weldra komen kan; want ziet de wereld is in rep en roer, en een gouden tijd daagt voor ons, beulen, op. Stelt u, tot dat die dag genaakt, met dit bewijs van onzen hartgrondigen dank tevreden, en duldt inmiddels, dat wij u eerbiedig het beschermheerschap over ons opdragen, en u vereeren met den titel van:

»Patronen van het Beulengild.»

Regt van collatie.

Waarom zwijgt mr. DA COSTA als ZEd. protesteert tegen eene zinsnede van het adres der synodale commissie der hervormde kerk, wanneer deze betrekkelijk het regt van collatie zegt, dat dit regt hoogstweldadig is? Is deze zienswijze dan zoo echt christelijk? Stemt de heer DA COSTA met de synodale commissie hierin overeen? Wij kunnen het niet gelooven, zijnen echt liberalen christelijken zin in aanmerking nemende; en toch, zijn stilzwijgen op dit punt schijnt dit niet overeenstemmig met die commissie? (of de staat, zonder vergoeding, het regt van collatie zoude kunnen vernietigen, is eene andere vraag, welke wij in het midden laten) maar of dit regt op echt chistelijke gronden rust, of het in overeenstemming is te brengen (dit product der middeneeuwen) met die christelijke vrijheid, welke de kerkgenootschappen hebben te hopen en te vragen van de regering, dit mogen wij den heer DA COSTA in bedenking geven. Wij voor ons protesteren tegen het geheele stuk dat de synodale commissie wilde doen voorkomen, als uitende het gevoelen van het Nederlandsche hervormde kerkgenootschap, maar wij wenschten in deze de positive DA COSTA ~~niet zoo~~ positief, wij wilden, daar wij zijn protest in alle deelen beamen, deze, mogen wij het uiten, deze halfheid weggeruimd zien, en dit, omdat zonder nadere toelichting ons de manier van handelen van den heer DA COSTA niet consequent voorkomt, wij wilden weten en vragen het ZEd. bescheiden, gelooft ZEd. het regt van collatie hoogstweldadig voor de hervormde kerk te zijn? en zoo niet, hetgeen wij uit den christelijken zin, die in het protest anders heerscht, vermeenen te mogen besluiten, waarom dan ook geen protest tegen het collatie-regt, een regt, dat niet alleen door Z. M. onzen geëerbiedigden Koning, maar ook door anderen in deze landen wordt uitgeoefend, bij voorbeeld door den heer bisschop *in partibus*, baron VAN WIJCKERSLOOT als ambachtsheer van Schalkwijck, dat bij aankoop, ook door een israëliet kan worden uitgeoefend over eene christelijke gemeente. Welk eene inconsequentie! Een roomsch-katholijk prelaat benoemt of stemt een hervormd predikant, een rabijn, (deze kan immers ook ambachtsheer worden?) een christenleeraar! En zoodanig regt, omdat Z. M. het naar den zin der Synodale Commissie uitoefent, als hoogstdezelve collator is, noemt de Synodale Commissie »hoogstweldadig voor de kerk.» En stemt hier de heer DA COSTA mede in? niet mogelijk! moeten wij zeggen, zoo inconsequent kan een DA COSTA niet zijn. — *Sapienti sat.*

Utrecht, 25 juni 1848. N. N.

Geneeskundige Kring.

De Leden van den Geneeskundigen Kring dezer Stad hebben tot hun leedwezen vernomen, dat vele personen zich, sedert geruimen tijd, niet ontzien, de goede trouw der Geneeskundigen bij het keuren der plaatsvervangers en nommerverwisselaars in verdenking te brengen. Ten einde een overtuigend bewijs te geven van de ongegrondheid dezer beschuldiging, brengen al de Genees- en Heelkundigen dezer Stad, zoowel burgerlijke als militaire, ter kennis van het publiek, dat zij overeen zijn gekomen:

1o. geene plaatsvervangers of nommerverwisselaars, onder welken naam, of wat voorwendsel ook, voor remplaçantenwervers of hunne bedienden te zullen keuren;

2o. evenmin voor andere personen voorloopige visitatiën te zullen verrigten, zoodra zij berigt ontvangen hebben, dien of den volgenden dag met de keuring voor den militieraad of de Gedeputeerde Staten belast te zijn.

Arnhem, 2 Augustus 1848.

Namens den Geneeskundigen Kring,
H. PEPFENHAUSER, President.
J. J. HOMOET, Secretaris.

Correspondentie.

Een groot aantal Ingezonden Stukken dezer dagen bij ons ingekomen, zullen successivelijk bij ancienniteit bevorderd worden. *Onze allerbeste Eerste Kamer*, dat reeds voor de Courant van heden gezet was, zal nu, uit plaatsgebrek tot dingsdag moeten blijven wachten.

ERRATUM.

In het artikel *Varia*, voorkomende in ons nommer van dingsdag, 1 augustus, staat: »met bijvoeging der echt *Fransche* bepaling» lees »der echt *Turksche* bepaling.»

Advertentiën.

Marktprijzen.

ARNHEM 4 augustus.

Oude Weit van *f* 7.50 tot *f* 9.40; *Nieuwe Weit* van *f* 9.30 tot *f* 0.00; *Rogge* van *f* 5.00 tot *f* 5.40; *Boekweit* van *f* 4.75 tot *f* 5.25; *Garst* van *f* 3.40 tot *f* 3.80; *Friesche Haver* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Voerhaver* van *f* 2.60 tot *f* 3.00; *Witte Boonen* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Paardeboonen* van *f* 5.50 tot *f* 0.00; *Graauwe Erwten* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Groene Erwten* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Geele Erwten* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Koolzaad* van *f* 11.00 tot *f* 11.25; *Aveelzaad* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Klaverzaad* van *f* 0.00 tot *f* 0.00; *Nieuwe Aardappelen* van *f* 0.90 tot *f* 1.35; *Boter* van *f* 0.68 tot *f* 0.75 *het pond.*

Waterhoogte te Arnhem.

Den 5 Aug. 1 El 4 Palm 6 Duim; gew. 0 D. gev. 2 D.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.